

شقایق صحراگرد، ۱۴۰۴

اثربخشی آموزش ابراز وجود بر سازگاری اجتماعی و سرمایه روانشناختی در دختران ۷ تا ۱۲ سال شهر مشهد

هدف پژوهش حاضر بررسی تأثیر آموزش ابراز وجود بر سازگاری اجتماعی و سرمایه روانشناختی دختران 7 تا 12 سال بی‌سرپرست و بدسرپرست شهر مشهد بود. پژوهش از نوع نیمه‌آزمایشی با طرح پیش‌آزمون و پس‌آزمون همراه با گروه کنترل انجام شد. جامعه آماری شامل کلیه دختران بی‌سرپرست و بدسرپرست شهر مشهد بود که در مراکز بهزیستی شهر مشهد حضور داشتند. نمونه آماری پژوهش شامل 32 دختر بی‌سرپرست و بدسرپرست بود که با احتساب احتمال ریزش و معیارهای ورود به پژوهش به صورت در دسترس انتخاب شدند و به دو گروه کنترل و آزمایش تقسیم شدند. ابزارهای گردآوری داده‌ها شامل پرسشنامه سازگاری اجتماعی کالیفرنیا (کلارک و همکاران 1953)، و پرسشنامه سرمایه روانشناختی لوتانز (2007) بود که روایی و پایایی آنها در پژوهش‌های پیشین تأیید شده است. برنامه آموزشی ابراز وجود مبتنی بر پروتکل آموزشی هریس و همکاران (2011) اجرا شد و شامل آموزش مهارت‌های ارتباط مؤثر، بیان احساسات، حل تعارض و افزایش اعتماد به نفس در قالب جلسات گروهی بود. پس از جمع‌آوری داده‌ها، با استفاده از تحلیل کوواریانس، تأثیر آموزش ابراز وجود بر متغیرهای پژوهش بررسی شد. نتایج نشان داد که آموزش ابراز وجود تأثیر معنی‌داری بر سازگاری اجتماعی و سرمایه روانشناختی دختران بی‌سرپرست و بدسرپرست داشت ($p < 0.05$). به عبارت دیگر، گروه آزمایش که تحت آموزش قرار گرفت، نسبت به گروه کنترل از سطح بالاتری از سازگاری اجتماعی و سرمایه روانشناختی برخوردار شد. این یافته‌ها نشان‌دهنده اهمیت آموزش مهارت‌های ابراز وجود در تقویت توانایی‌های روانشناختی و اجتماعی کودکان آسیب‌پذیر است. با توجه به محدودیت‌های پژوهش، از جمله اندازه نمونه محدود، خودگزارشی بودن داده‌ها و انجام پژوهش در یک شهر خاص، پیشنهاد می‌شود برنامه‌های آموزش ابراز وجود در مراکز بهزیستی و محیط‌های خانواده گسترش یابد و پژوهش‌های مشابه در سایر گروه‌های سنی و مناطق جغرافیایی انجام شود تا تعمیم‌پذیری نتایج افزایش یابد.

کلیدواژه‌ها: واژه‌های کلیدی: ابراز وجود، سازگاری اجتماعی، سرمایه روانشناختی، دختران بی‌سرپرست و بدسرپرست

شماره‌ی پایان‌نامه: ۱۲۷۹۲۹۰۰۸۷۱۱۳۰۳۳۵۹۰۳۳۱۶۳۱۷۶۱۰۳

تاریخ دفاع: ۱۴۰۴/۱۲/۱۹

رشته‌ی تحصیلی:

دانشکده:

استاد راهنما: دکتر احمد رضوان

Thesis:

The effectiveness of assertiveness training on social adjustment and psychological capital in girls aged 7 to 12 in Mashhad

The aim of the present study was to investigate the effect of assertiveness training on social adjustment and psychological capital of 7-12 year old unaccompanied and abused girls in Mashhad. The study was a quasi-experimental study with a pre-test and post-test design with a control group. The statistical population included all unaccompanied and abused girls in Mashhad who attended welfare centers in Mashhad. The statistical sample of the study included 32 unaccompanied and abused girls who were selected by convenience, taking into account the probability of dropout and the inclusion criteria for the study, and were divided into two control and experimental groups. Data collection tools included the California Social Adjustment Questionnaire (Clark et al. 1953) and the Luthans Psychological Capital Questionnaire (2007), whose validity and reliability have been confirmed in previous studies. The assertiveness training program was implemented based on the educational protocol of Harris et al. (2011) and included training in effective communication skills, expressing emotions, resolving conflict, and increasing self-confidence in the form of group sessions. After data collection, the effect of assertiveness training on the research variables was examined using analysis of covariance. The results showed that assertiveness training had a significant effect on social adjustment and psychological capital of orphaned and abused girls ($p < 0.05$). In other words, the experimental group that received training had a higher level of social adjustment and psychological capital than the control group. These findings indicate the importance of teaching assertiveness skills in strengthening the psychological and social abilities of vulnerable children. Given the limitations of the study, including the limited sample size, self-reported data, and conducting the study in a specific city, it is suggested that assertiveness training programs be expanded in welfare centers and family environments and that similar studies be conducted in other age groups and geographical areas to increase the